

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 29 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Nediskriminavimo principas — SESV 18 straipsnis — Sąjungos pilietybė — SESV 20 straipsnis — Laisvas asmenų judėjimas — SESV 63 straipsnis — Laisvas kapitalo judėjimas — Kelių eismas — Atitinkamoje valstybėje narėje gyvenantys vairuotojai — Pareiga per policijos patikrinimą vietoje pateikti įrodymą, kad kitoje valstybėje narėje įregistruota transporto priemonė naudojama teisėtai“

Byloje C-583/14

dėl *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathėjaus administracinių ir darbo bylų teismas, Vengrija) 2014 m. gruodžio 11 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. gruodžio 18 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Benjámín Dávid Nagy

prieš

Vas Megyei Rendőr-főkapitányság

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro septintosios kolegijos pirmininko pareigas einantis šeštosios kolegijos pirmininkas A. Arabadžiev, teisėjai C. Lycourgos (pranešėjas) ir J.-C. Bonichot,

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Tátrai ir G. Koós,

— Europos Komisijos, atstovaujamos E. Montaguti ir B. Béres,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vengrų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18 straipsnio ir 20 straipsnio 2 dalies a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant B. D. Nagy ginčą su *Vas Megyei Rendőr-főkapitányság* (Vašo medės centrinis policijos komisariatas, toliau – Centrinis komisariatas) dėl administracinės baudos už nacionalinės teisės aktų, reglamentuojančių Vengrijos teritorijoje gyvenančio asmens naudojimąsi šioje teritorijoje užsienio valstybės registracijos numerio ženklą turinčia transporto priemone, pažeidimą.

Teisinis pagrindas

- 3 1988 m. Vengrijos įstatymo Nr. I dėl kelių eismo (*A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény*, toliau – Kelių eismo įstatymas) 20 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 4 dalyje numatyta:

„1. Asmenims, pažeidusiems šio įstatymo, taip pat specialiųjų ir Bendrijos teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias Vengrijoje nuolat gyvenančių asmenų arba joje įsisteigusių organizacijų naudojimąsi užsienio valstybės registracijos numerio ženklą turinčiomis transporto priemonėmis Vengrijos teritorijoje, gali būti skiriama bauda.

<...>

4. Baudos, skiriamos asmeniui už bet kurios 1 dalies <...> 1 punkto <...> nuostatos pažeidimą, dydis yra nuo 10 000 HUF iki 800 000 [Vengrijos forintų, HUF (maždaug nuo 32 iki 2 500 eurų)]. Baudų <...> maksimalus dydis nustatomas specialiu teisės aktu.“

- 4 Pagal šio įstatymo 25/B straipsnį:

„1. Keliais važiuoti galima <...> transporto priemonėmis, turinčiomis Vengrijos kelių eismo valdymo institucijos išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, jeigu:

- a) jų valdytojas turi teisę ją eksploatuoti pagal šio įstatymo nuostatas arba
- b) jų vairuotojas turi nuolatinę gyvenamąją vietą Vengrijos teritorijoje.

2. 1 dalies a punktas netaikomas, kai:

- a) valdytojas nėra fizinis asmuo ir savo įprastinę veiklą vykdo užsienio šalyje, kurioje turi registruotą buveinę (filialą) <...>

<...>

4. 1 dalies b punktas netaikomas, kai transporto priemonės vairuotojas:

- a) Vengrijos teritorijoje neturi įprastinės gyvenamosios vietos;
- b) naudojasi transporto priemone Vengrijos teritorijoje ne ilgiau kaip 30 dienų per šešių mėnesių laikotarpį ir valdytojas išreiškė sutikimą dėl naudojimosi raštu, kuriame nurodomas transporto priemonės perdavimo momentas ir laikotarpis, kuriam leidžiama ja naudotis, arba
- c) Vengrijos teritorijoje naudojamą transporto priemonę gavo iš valdytojo užsieniečio, kad ji būtų naudojama įprastiniam darbui vykdyti.“

<...>

5. Transporto priemonės valdytojas arba vairuotojas per 2–4 dalyse nurodytų reikalavimų laikymosi patikrinimą privalo pateikti patvirtinantį oficialų arba asmens surašytą galiojantį dokumentą; jis turi būti surašytas vengrų kalba arba prie jo turi būti pridėtas patvirtintas arba paprastas vertimas į vengrų kalbą.“

- 5 2009 m. liepos 29 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 156/2009 dėl baudų, skiriamų už tam tikrų kelių eismą ir prekių bei asmenų vežimą keliais reglamentuojančių nuostatų pažeidimus, dydžio nustatymo ir administravimo institucijų kompetencijos skiriant baudas (*a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a. bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. Kormányrendelet*) 12/A straipsnyje numatyta:

„1. Vengrijos transporto priemonės valdytojas, kuris nėra fizinis asmuo, pažeidęs Kelių eismo įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktą, moka nurodyto dydžio baudą:

- a) 400 000 HUF (maždaug 1 250 eurų) – kai lengvojo automobilio variklio darbinis tūris neviršija 2 000 cm³,
- b) 800 000 HUF (maždaug 2 500 eurų) – kai lengvojo automobilio variklio darbinis tūris didesnis nei 2 000 cm³, arba
- c) 200 000 HUF (maždaug 625 eurus) – kai kitokia transporto priemonė.

2. Jeigu [Kelių eismo įstatymo] 20 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas pažeidžia fizinis asmuo, jis moka baudą, lygią pusei 1 dalyje nurodytų sumų.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 6 B. D. Nagy yra Vengrijos pilietis, gyvenantis Vengrijoje; 2013 m. gegužės 16 d. jis nebuvo darbuotojas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, ir neturėjo įprastinės gyvenamosios vietos užsienyje.
- 7 B. D. Nagy netikras brolis, Austrijoje gyvenantis Vengrijos pilietis, yra Austrijoje registruotos bendrovės *Alpen-Reisen Horváth OG* (toliau – *Alpen-Reisen*) dalininkas ir teisėtas atstovas.
- 8 Pagal 2010 m. gruodžio 3 d. pasirašytą sutartį *Alpen-Reisen* suteikė teisę B. D. Nagy naudotis lengvuoju automobiliu, turinčiu Austrijos registracijos numerį, nuo 2010 m. gruodžio 7 d. iki to laiko, kol ši teisė bus atšaukta.
- 9 B. D. Nagy automobiliu pareiškėjas naudojosi ne nuolat, o tik retkarčiais, kai jo netikras brolis paprašydavo atlikti kokią nors užduotį, susijusią su *Alpen-Reisen* veikla. Automobilio techninės priežiūros išlaidas dengė ši bendrovė.
- 10 2013 m. gegužės 16 d. policija patikrino B. D. Nagy, Sombathéjuje (Vengrija) važiuojantį minėtu Austrijoje registruotu lengvuoju automobiliu. Per patikrinimą B. D. Nagy paaiškino, kad automobilį naudoti Vengrijoje jam paskolino jo netikras brolis, tačiau vietoje negalėjo pateikti sutarties, kuria suteikiama teisė naudoti šį automobilį. Todėl policijos pareigūnai paėmė automobilio registracijos numerio ženklus ir administracinį leidimą naudoti šią transporto priemonę.

- 11 2013 m. gegužės 30 d. Sombathėjaus komisariato (*Szombathelyi Rendőrkapitányság*) nutarimu B.D. Nagy skirta 400 000 HUF (maždaug 1 250 eurų) dydžio administracinė bauda už teisės aktų, reglamentuojančių Vengrijos gyventojų teisę Vengrijos teritorijoje naudoti užsienio valstybės registracijos numerio ženklą turinčias transporto priemones, pažeidimą.
- 12 B. D. Nagy administracine tvarka apskundė šį nutarimą Centriniam komisariatui. Grįsdamas skundą jis tvirtino, kad turi savo netikro brolio leidimą vairuoti šį automobilį ir kad Vengrijos teisės aktų nuostatos, kuriomis remiantis paskirta bauda, prieštarauja Sąjungos teisei, ypač laisvo asmenų judėjimo principui. Šiuo tikslu jis taip pat nurodė bylą, kurioje vėliau priimta Nutartis *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705); tuo metu ta byla, susijusi su tais pačiais Vengrijos teisės aktais, dar buvo nagrinėjama Teisingumo Teisme.
- 13 2013 m. liepos 15 d. nutarimu Centrinis komisariatas Sombathėjaus policijos komisariato nutarimą paliko nepakeistą. Centrinis komisariatas, be kita ko, konstatavo, kad B.D. Nagy nesugebėjo per patikrinimą vietoje pateikti dokumento, patvirtinančio transporto priemonės teisėtą naudojimą Vengrijos teritorijoje.
- 14 Dėl šio Centrinio komisariato nutarimo B.D. Nagy padavė skundą *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathėjaus administracinių ir darbo bylų teismas). Grįsdamas skundą jis nurodė, kad Kelių eismo įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktas ir 25/B straipsnio 1 dalies b punktas, kuriais grindžiamas 2013 m. liepos 15 d. Centrinio komisariato nutarimas, pažeidžia Sąjungos teisę. Tuo tikslu jis pateikė 2010 m. gruodžio 3 d. sutartį, pagal kurią jam suteikta teisė naudoti minėtą automobilį, ir teigė, kad iki šiol jis nebuvo įdarbintas.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sustabdė pagrindinės bylos nagrinėjimą, kol bus priimta Nutartis *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705). Šioje nutartyje Teisingumo Teismas nusprendė, kad SESV 45 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, kurie yra tie patys, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, pagal kuriuos važiuoti šios valstybės narės keliais iš principo galima tik transporto priemonėmis, turinčiomis šios valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, norintis pasinaudoti šios taisyklės išimtimi, grindžiama tuo, kad jis naudojasi kitoje valstybėje narėje įsteigto darbdavio jam suteikta transporto priemone, turi sugebėti policijai atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose numatytas šios išimties taikymo sąlygas, to nepadarius iš karto skiriama bauda, prilygstanti baudai, skiriamai pažeidus registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti.
- 16 Kadangi F. T. Kovács buvo darbuotojas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, Teisingumo Teismas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui atsakymą pateikė remdamasis SESV 45 straipsniu, o ne SESV 18 ir 20 straipsniais, kurie taip pat buvo nurodyti jo prašyme priimti prejudicinį sprendimą.
- 17 Atnaujinus pagrindinės bylos nagrinėjimą, B. D. Nagy nurodė papildomas faktines aplinkybes: jo netikro brolio prašymu jis kaip „pagalbininkas šeimos narys“ reguliariai padėdavo atlikti su *Alpen-Reisen* veikla susijusias užduotis užsienyje, kurias atliekant reikėjo kirsti Vengrijos ir Austrijos sieną, tačiau už tai negaudavo atlyginimo. Pasak prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, tą dieną, kai buvo policijos patikrintas, B.D. Nagy turėjo atlikti tokią veiklą.
- 18 Šiomis aplinkybėmis *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathėjaus administracinių ir darbo bylų teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 18 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, pagal kuriuos važiuoti Vengrijos keliais iš principo galima tik motorinėmis transporto priemonėmis, turinčiomis šios

valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, kuris pagal Sąjungos teisę nelaikomas darbuotoju ir kuris nori pasinaudoti šių teisės aktų išimtimi, remdamasis tuo, kad naudojasi kitoje valstybėje narėje buveinę turinčio ūkio subjekto jam suteikta naudotis transporto priemone, turi galėti policijos pareigūnams atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka minėtuose valstybės narės teisės aktuose numatytus reikalavimus, ko nepadarius iš karto skiriama bauda, kurios dydis prilygsta baudai, skiriamai pažeidus transporto priemonės registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti?

2. Ar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad juo draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, pagal kuriuos važiuoti Vengrijos keliais iš principo galima tik transporto priemonėmis, turinčiomis šios valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, kuris pagal Sąjungos teisę nelaikomas darbuotoju ir kuris nori pasinaudoti šių teisės aktų išimtimi, remdamasis tuo, kad naudojasi kitoje valstybėje narėje buveinę turinčio ūkio subjekto jam suteikta naudotis transporto priemone, turi galėti policijos pareigūnams atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka minėtuose valstybės narės teisės aktuose numatytus reikalavimus, ko nepadarius iš karto skiriama bauda, kurios dydis prilygsta baudai, skiriamai pažeidus transporto priemonės registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 19 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 18 straipsniu ir 20 straipsnio 2 dalies a punktu draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos važiuoti atitinkamos valstybės narės keliais iš principo galima tik transporto priemonėmis, turinčiomis šios valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, norintis pasinaudoti šios taisyklės išimtimi, grindžiama tuo, kad jis naudojasi kitoje valstybėje narėje įsteigto transporto priemonės valdytojo jam suteikta transporto priemone, turi sugebėti policijai atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose numatytas šios išimties taikymo sąlygas, ko nepadarius iš karto skiriama bauda, prilygstanti baudai, skiriamai pažeidus registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti.
- 20 Pirmiausia, reikia pažymėti, kad net jei formaliai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimus apribojo tik SESV 18 straipsnio ir 20 straipsnio 2 dalies a punkto išaiškinimu, ši aplinkybė nekliudo Teisingumo Teismui pateikti jam išsamias Sąjungos teisės aiškinimo gaires, kurios gali būti naudingos sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose (šiuo klausimu žr. Sprendimo *ING. AUER*, C-251/06, EU:C:2007:658, 38 punktą ir Sprendimo *van Putten ir kt.*, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 23 punktą).
- 21 Iš tiesų, į pateiktus klausimus turi būti atsakyta remiantis visomis Sutarties ir antrinės teisės nuostatomis, kurios gali būti turėti reikšmės, kiek tai susiję su iškelta problema (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Mutsch*, 137/84, EU:C:1985:335, 10 punktą ir Sprendimo *van Putten ir kt.*, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 24 punktą).
- 22 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad B.D. Nagy kaip Vengrijos pilietis Vengrijos keliuose naudojo kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę, kurią jam neatlygintinai paskolino Austrijos bendrovė *Alpen-Reisen*; B.D. Nagy netikras brolis yra šios bendrovės dalininkas ir teisėtas atstovas.

- 23 Kaip teisingai nurodo Europos Komisija, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs dėl skirtingose valstybėse narėse gyvenančių piliečių sutartos paskolos, kad transporto priemonės neatlygintinė tarptautinė panauda yra laisvas kapitalo judėjimas, kaip jis suprantamas pagal SESV 63 straipsnį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *van Putten ir kt.*, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 28 ir 36 punktus).
- 24 Kadangi SESV 63 straipsnis yra taikomas ir jame numatytos specialios nediskriminavimo taisyklės, SESV 18 straipsnis netaikomas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Missionswerk Werner Heukelbach*, C-25/10, EU:C:2011:65, 19 punktą).
- 25 Tokiomis aplinkybėmis pateiktus klausimus pirmiausia reikia išnagrinėti remiantis SESV 63 straipsniu, o vėliau prireikus – SESV 20 straipsnio 2 dalies a punktu.
- 26 Šiuo klausimu primintina, kad valstybių narių nustatytos priemonės, kurios gali atgrasyti rezidentus nuo paskolų sutarčių kitose valstybėse narėse, yra tokie apribojimai pagal SESV 63 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-478/98, EU:C:2000:497, 18 punktą ir Sprendimo *van Putten ir kt.*, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 40 punktą).
- 27 Nutarties *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705), kuri buvo susijusi su tais pačiais Vengrijos teisės aktais, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, 29 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad šie teisės aktai savo pasekmėmis prilygsta situacijai, kai paliekama galioti pareiga registruoti transporto priemonę Vengrijoje.
- 28 Iš tiesų šiais teisės aktais tokiam vairuotojui, kaip pareiškėjas pagrindinėje byloje, nustatoma pareiga nuolat su savimi turėti dokumentus, įrodančius, kad tenkinamos pareigos registruoti netaikymo sąlygos, nes kitaip bus skirta bauda, kurios dydis toks pat kaip baudos, skiriamos asmeniui, pažeidusiam transporto priemonės registracijos pareigą. Tokia sankcija akivaizdžiai neproporcinga pagrindinėje byloje nagrinėjamam pažeidimui, kuris yra gerokai lengvesnis nei transporto priemonės neįregistravimas (šiuo klausimu žr. Nutarties *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 25 ir 28 punktus).
- 29 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Vengrijos gyventojo, kuris šios valstybės narės keliuose naudoja joje registruotą ir neatlygintinai naudotis suteiktą transporto priemonę, situacija objektyviai panaši į tokio paties gyventojo, kuris tokiomis pačiomis sąlygomis naudojasi kitoje valstybėje narėje registruota transporto priemone. Tačiau kai transporto priemonė yra registruota Vengrijoje, neatlygintinai paskolintos transporto priemonės naudojimas nesiejamas su ankstesniame šio sprendimo punkte nurodytomis pareigomis.
- 30 Taigi, išskyrus atvejį, kai kitoje valstybėje narėje įregistruota transporto priemonė yra skirta nuolat naudoti daugiausia Vengrijos teritorijoje arba faktiškai yra taip naudojama, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, yra laisvo kapitalo judėjimo ribojimas, kaip tai suprantama pagal SESV 63 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *van Putten ir kt.*, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 50 punktą).
- 31 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad toks vienos iš pagrindinių SESV garantuojamų laisvių apribojimas gali būti leidžiamas, tik jeigu juo siekiama teisėto, Sutartį atitinkančio tikslo ir jis pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais. Be to, tokiu atveju reikia, kad tokios priemonės taikymas būtų tinkamas nagrinėjamam tikslui įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jam pasiekti (žr., be kita ko, Nutarties *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 31 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 32 Nutarties *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705) 34 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad, nors tokie teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, gali užtikrinti kovos su sukčiavimu registracijos mokesčių ir motorinių transporto priemonių mokesčio srityje tikslo įgyvendinimą, jie vis dėlto turi būti laikomi viršijančiais tai, kas būtina šiam tikslui pasiekti.

- 33 Iš tiesų, kaip ir faktinių aplinkybių, dėl kurių priimta Nutartis *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705) atveju, joks Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos dokumentas neleidžia daryti išvados, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, kovos su sukčiavimu mokesčių srityje tikslą galima pasiekti tik jeigu per patį patikrinimą kelyje pateikiami dokumentai, patvirtinantys, jog tenkinamos pareigos registruoti netaikymo sąlygos, o priešingu atveju skiriama bauda, prilygstanti baudai, skiriamai pažeidus registracijos pareigą, ir toks tikslas nebegalėtų būti pasiektas, jeigu, kaip pagrindinėje byloje, šie dokumentai būtų pateikti netrukus po patikrinimo (Nutarties *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 35 punktas).
- 34 Dėl Vengrijos vyriausybės rašytinėse pastabose nurodytų pateisinimų, susijusių su patikrinimų keliuose veiksmingumo reikalavimu, primintina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose nustatyta didelė bauda, skirta tam, kad būtų galima nubausti būtent už pareigos registruoti nesilaikymą. Tačiau tokia priemonė viršija tai, kas būtina patikrinimų keliuose veiksmingumo tikslui pasiekti (šiuo klausimu žr. Nutarties *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 38 punktą).
- 35 Šiuo klausimu Vengrijos vyriausybė tvirtina, kad apribojimo proporcingumo reikalavimas (Teisingumo Teismo nuomone, byloje, kurioje priimta Nutartis *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705), jis neįvykdytas) yra tenkinamas tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, kurioje kalbama apie „Sąjungos pilietį“ pagal SESV 20 straipsnį, kuris nėra „darbuotojas“ pagal SESV 45 straipsnį. Iš tiesų, kai Sąjungos pilietis nėra darbuotojas, kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų galimybės kontroliuoti yra mažesnės, o pavojus apeiti pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus, konkrečiai, kiek tai susiję su Kelių eismo įstatymo 25/B straipsnyje nurodytomis pareigos registruoti netaikymo sąlygomis, didesnis. Vis dėlto toks darbuotojų ir kitų Sąjungos piliečių situacijos skirtumas dėl galimybių kontroliuoti, net jei jis būtų įrodytas, bet kuriuo atveju negali pagrįsti tokios baudos, kokia numatyta nacionalinės teisės aktuose, skyrimo siekiant veiksmingumo.
- 36 Iš minėtų argumentų matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais nepaisoma laisvo kapitalo judėjimo principo, kaip tai suprantama pagal SESV 63 straipsnį, todėl į pateiktus klausimus nėra reikalo atsakyti remiantis SESV 20 straipsnio 2 dalies a punktu.
- 37 Taigi į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad, vadovaujantis SESV 63 straipsnio 1 dalimi, draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos važiuoti atitinkamos valstybės narės keliais iš principo galima tik transporto priemonėmis, turinčiomis šios valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, norintis pasinaudoti šios taisyklės išimtimi, grindžiama tuo, kad jis naudojasi kitoje valstybėje narėje įsteigto transporto priemonės valdytojo jam suteikta transporto priemone, turi sugebėti policijai atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose numatytas šios išimties taikymo sąlygas, ko nepadarius iš karto skiriama bauda, prilygstanti baudai, skiriamai pažeidus registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 38 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

SESV 63 straipsnio 1 dalimi draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos važiuoti atitinkamos valstybės narės keliais iš principo galima tik transporto priemonėmis, turinčiomis šios valstybės narės išduotą administracinį leidimą ir registracijos numerio ženklą, o šios valstybės narės gyventojas, norintis pasinaudoti šios taisyklės išimtimi, grindžiama tuo, kad jis

naudojasi kitoje valstybėje narėje įsteigto transporto priemonės valdytojo jam suteikta transporto priemone, turi sugebėti policijai atliekant patikrinimą vietoje įrodyti, jog jis atitinka nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose numatytas šios išimties taikymo sąlygas, ko nepadarius iš karto skiriama bauda, prilygstanti baudai, skiriamai pažeidus registracijos pareigą, ir nėra galimybės nuo šios baudos atleisti.

Parašai.